

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

02 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Boico Victor, Guzun Ion

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului Navin Mihail și de către avocatul Crîșmari Natalia în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2018 și a sentinței Judecătoriei Chișinău /sediul Rîșcani/ din 04 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Navin Mihail XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

09.08.2016 – 04.06.2018 (prima instant);

13.07.2018 – 01.10.2018 (instanța de apel);

22.01.2019 – 02.04.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău /sediul Râșcani/ din 04 iunie 2018, Navin Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 11 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Cauș Ștefan, s-a încasat din contul lui Navin Mihail în beneficiul părții vătămate Cauș Ștefan suma de 251 600 lei cu titlu de prejudiciu material.

S-a soluționat soarta corpurilor delictive, printre care ceasul de model „Rado” s-a dispus a fi restituit părții vătămate.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Navin Mihail la 19 ianuarie 2015, în perioada între orele 08:15-21:00, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin înțelegere prealabilă și în comun cu Eșanu Iurie, prin deteriorarea geamului, au pătruns în casa XXXXX, de unde au sustras pe ascuns un

ceas de model „Rado” cu costul de 40 000 lei, o brățară din aur cu greutatea 50-70 gr. cu costul de 75 000 lei, un ceas de model „Полет” cu nr. 55468 cu costul de 5 000 lei, un ceas de model „Longines” cu curelușă de culoare neagră, cu costul de 6 000 euro, care conform cursului oficial al BNM constituie suma de 120 000 lei, un telefon mobil de model „Nokia E52” cu costul de 200 lei, un portmoneu de culoare neagră, în care se afla un dolar Canadian, cu costul de 200 lei, un ceas de dame de model „Ciaica” cu costul de 500 lei și o pereche de cercei din metal, de culoare albă, cu costul de 400 lei și un lăncișor din piele cu pandantiv cu costul de 300 lei, cauzând părții vătămate Ștefan Căuș un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă totală de 251 600 lei.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate conform art. 186 alin. (5) Cod penal – *Furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, în proporții deosebit de mari.*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului Navin Mihail, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Navin Mihail să fie achitat pe motiv că fapta imputată nu a fost comisă de el, invocând că de fapt instanța de fond corect a ajuns la concluzia că fapta comisă de către Navin Mihail nu întrunește elementele infracțiunii, însă nu a pronunțat sentința de achitare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2018, apelul declarat a fost respins, cu menținerea sentinței.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță just a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, iar probele acumulate au fost corect apreciate, ținându-se cont de prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel, a conchis că prima instanță motivat și întemeiat a concluzionat referitor la vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, bazându-se pe probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele.

La fel, instanța de apel a indicat că, analizând probele cercetate în ședința instanței de apel, se constată că ele demonstrează cu certitudine vina inculpatului Navin Mihail în comiterea infracțiunilor imputate. Totodată, instanța de apel a reținut argumentarea amplă și motivele combaterii versiunii apărării stabilite în sentința primei instanțe.

În continuare, instanța de apel a mai indicat că, la individualizarea pedepsei, prima instanță corect a ținut cont de caracterul, pericolul social și gravitatea infracțiunii comise, a luat în considerație toate circumstanțele în care aceasta a fost săvârșită, condițiile și circumstanțele de săvârșire a infracțiunii, gravitatea urmărilor, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă inculpatului.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1 Avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 2), 5), 6), 8) Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, prin care a solicitat, casarea deciziei și a sentinței, cu dispunerea achitării inculpatului, invocând:

- instanța de apel contrar prevederilor art. 415 Cod de procedură penală, nu a specificat care anume temeii prevăzute de art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. a) – c) Cod de procedură penală, a servit ca temei pentru respingerea apelului, ceea ce denotă nemotivarea însăși a deciziei;

- la 07.11.2018 a fost pronunțată Decizia integrală, fiind semnată de alt complet, judecătorul Ouș Ludmila fiind schimbată cu judecătorul Pleșca Ion, care a participat la examinarea cauzei și adoptarea soluției;

- s-a solicitat audierea suplimentară a părții vătămate, deoarece apărarea a contestat declarațiile lui Cauș Ștefan date anterior, însă instanța de apel a considerat că prezența lui nu este necesară și a examinat fondul fără audierea lui;

- sunt admise mai multe derogări procedurale de către prima instanță, care au rămas neremediate de către instanța de apel, prin ce s-a încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil;

- instanța de apel doar a enumerat probele, fără a le analiza, aprecia și fără a indica ce anume demonstrează fiecare probă în parte;

- instanța de apel a ignorat solicitările apărării să examineze declarațiile inculpatului, concubinei Veșco Ludmila și Veșco Evdochia care au declarat despre încălcările făcute de polițiști, modul și circumstanțele dobândirii declarațiilor părții vătămate date de el inițial și schimbate ulterior;

- nu au fost analizate și contrapuse declarațiile controversate a părții vătămate, în condițiile în care partea vătămată nu poate specifica când, unde și cu ce preț au fost procurate bunurile pretins sustrase, nu poate explica cum a stabilit prețurile;

- a rămas ignorat faptul că inițial partea vătămată a declarat că i-au fost sustrase doar un ceas de model „Rado” de 40 000 lei și o brățară din aur de 35 000 lei, inculpatul fiind pus sub învinuire în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, fiind eliberat de sub strajă cu respingerea demersului procurorului, tocmai atunci declarațiile părții vătămate au fost schimbate, partea vătămată declarând despre sustragerea altor bunuri care pretins au fost depistate la domiciliul inculpatului, mărind suma celor sustrase la 251 600 lei;

- nu a fost analizată și colizia apărută, or prima instanță a presupus că în urma percheziției din 09.03.2015, la domiciliul lui Navin Mihail au fost depistate lucruri pretins sustrase de la Cauș Ștefan, inclusiv și ceas de mână „Ceaica”, telefon de model „Nokia IMEI XXXXX”, cercei sub formă de con de culoare albă, inel cu pietricele de diferite culori, un pendentiv de culoare roșie, toate lucrurile fiind recunoscute ca corpuri delictive, iar în baza art. 162 Cod de procedură penală, prin sentință au fost restituite proprietarului, adică lui Veșca Evdochia;

- instanța de apel a supus controlului declarațiile „martorului” Bichir Artur, care este reprezentantul urmăririi penale și potrivit art. 90 alin. (3) pct. 4) Cod de procedură penală, nu poate fi citat și audiat în calitate de martor;

- rămâne neexplicat dacă probele administrate cu participarea lui Bichir Artur au fost dobândite în cadrul activității speciale de investigații, cum a declarat el sau prin alt mod, or, în materialele cauzei nu sunt documentate înregistrările video sau a imaginilor;

- martorul Bichir Artur a declarat că, informația pe care el o deține pe cauza dată, o deține doar în legătură cu serviciu, el personal a efectuat măsurile speciale de investigații;

- instanțele au ignorat faptul că în materialele cauzei lipsesc careva acte procedurale de dispunere a măsurilor speciale de investigații cu participarea lui Bichir Artur, ce denotă cointeresarea lui Bichir Artur, abaterea procedurii, fraudarea rezultatelor obținute prin măsurile speciale de investigație, încălcarea principiilor accesului liber de justiție;

- martorul Bichir Artur fiind audiat în calitate de martor, a declarat că Navin Mihail a fost încătușat, nu a opus rezistență, apoi a fost dus în mașina de poliție, au discutat, iar discuțiile el personal a înregistrat cu telefonul său mobil, aceste acțiuni nu au fost documentate;

- contrar concluziilor primei instanțe și materialelor cauzei, nu s-a demonstrat și nu sunt combătute declarațiile inculpatului, precum că el nu a avut careva înțelegeri cu Eșanu Iurie de a comite sustrageri, nu a pătruns în domiciliul străin, nu a sustras careva bunuri;

- necătând la faptul că în cererea de apel sunt aduse argumente privitor la probe, abateri procesuale, nedemonstrarea vinovăției inculpatului și absolut nimic referitor la pedeapsa aplicată, instanța de apel s-a eschivat a se expune pe marginea apelului și s-a pronunțat referitor la principiile generale de aplecare a pedepsei;

- instanțele nu s-au expus dacă există circumstanțe care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului, prin ce s-au încălcat prevederile art. 385 Cod de procedură penală;

- nu s-a calculat detenția inculpatului de la 09.03.2015 – 11.03.2015;

- instanțele inferioare au dispus restituirea părții vătămate Cauș Ștefan ceasul de model „Rado”(costul 40 000 lei), restituirea proprietarului ceasului de mână „Ciaica” (costul 500 lei), cerceii sub formă de con de culoare albă (400 lei), concomitent admițând integral acțiunea civilă și încasând din contul inculpatului Navin în beneficiul părții vătămate Cauș suma de 251 600 lei cu titlu de prejudiciu material, adică suma care include costul ceasului de model „Rado” restituit părții vătămate, costul ceasului de mână „Ciaica” restituit proprietarului, costul cerceilor sub formă de con de culoare albă și costul pendantivului, astfel, Cauș fiind îmbogățit fără just teme;

- instanța de apel nu a descris fapta pretins comisă de inculpat, nu a determinat clar ce anume a fost sustras și care este costul acestuia, cui aparțin, nu a indicat modul săvârșirii faptelor pretins comise cu înțelegere prealabilă, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii;

- sentința nu cuprinde semnele constitutive a încadrării juridice a acțiunilor inculpatului prin prisma laturii subiective, nu a fost analizată încadrarea formulată în actul de învinuire și corespunderea formulării din actul de învinuire semnelor calificative a componentei de infracțiune prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal;

5.2 Avocatul Crîșmari Natalia în numele inculpatului, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, prin care a solicitat, casarea deciziei și a sentinței, cu dispunerea achitării inculpatului, invocând argumente similare cu cele indicate de avocatul Zadorojnîi Andrei în recursul său (pct. 5.1 din prezenta decizie), invocând suplimentar:

- reieșind din cronologia acțiunilor procedurale efectuate la urmărirea penală putem constata cu certitudine falsificarea probelor și subminarea faptelor;

- schimbarea volumului și valoarea bunurilor sustrate au fost introduse artificial, cu scopul de a fabrica probele, acest fapt este demonstrat prin: plângerea de Cauș Ș. a fost depusă la data de 20.01.2015 în care se indică prejudiciul 75 000 lei, procesul-verbal de audiere a părții vătămate din 19.01.2015, ora 23:40 la fel se indică 75 000 lei prejudiciu, cererea de chemare în judecată a lui Cauș Ș. este din 19.01.2015 cu indicarea prejudiciului în sumă de 75 000 lei, ordonanța de învinuire din 09.03.2015 este înaintată lui Navin M. indicând cauzarea prejudiciului în sumă de 75 000 lei;

- partea vătămată indicând că bijuteriile aparțin fiicei, organul de urmărire penală nu a stabilit identitatea ei, care este locul de trai al acesteia, faptul dacă locuiește împreună cu Cauș, când ultima dată a fost în casa de locuit respectivă, prezentarea bunurilor spre recunoaștere, explicarea dreptului de a depune plângere și de a fi recunoscută ca parte vătămată. Partea vătămată Cauș, a indicat că ea se află peste hotarele R.Moldova, însă în genere, are dumnealui fiică sau nu, locuiește cu ea sau nu, organul de urmărire penală nu a întreprins nici o măsură cu scopul stabilirii circumstanțelor menționate;

- reieșind din faptul, că se pretinde a fi sustrate bunuri de la doi proprietari, urma să fie delimitat cercul părților vătămate și prejudiciul cauzat acestora, faptul care influențează asupra calificării acțiunilor infractorului;

- procesul-verbal de audiere a părții vătămate Cauș Ștefan din 21.01.2015 nu a fost întocmit la această dată, dar după efectuarea percheziției, adică după data de 09.03.2015, în care au apărut bunuri suspecte indicate în procesul verbal de percheziție din 09.03.2015 bunuri ieftene a fiicei, a lui Cauș Ș. și un bun prețios de lux - ceasul "Longines" cu curea neagră, la preț de 6000 euro;

- hotărârea judecătorului de instrucție prin care s-a autorizat percheziția din

19.03.2015 nu este anexată la materialele dosarului sau că a fost legalizată această percheziție;

- pentru efectuarea percheziției, Navin M. urma să aibă neapărat statut de învinuit;

- având în vedere, că în plângerea lui Cauș Ș. din 20.01.2015, în procesul verbal de audiere a părții vătămate din 19.01.2015, în acțiunea civilă lui Cauș Ș. din 19.01.2017, în ordonanța de învinuire din 09.03.2015 care este indicat cuantumul prejudiciului cauzat în valoare de 75 000 lei, aceste acte au fost emise până la percheziție, iar procesul verbal de audiere a părții vătămate din 21.01.2015 în care au apărut bijuteria fiicei, bunurile lui Cauș Ș. cu cost neesențial, precum și bunul de lux "Longines" cu curea neagră, la preț de 6 000 euro, a fost întocmit după efectuarea percheziției din 09.03.2015 și conține date false;

- reieșind din aceste circumstanțe, având în vedere, că până la data de 09.03.2015 Cauș Ștefan nu declară sustragerea ceasului de lux "Longines" cu curea neagră, la preț de 6 000 euro, se poate deduce, că actul de percheziție este fals, urmează a fi anulat, deoarece conține date false privind ridicarea obiectelor ce aparțin fiicei și lui Cauș Ș., care faptic au fost aruncate lui Navin M., ca ulterior să fiu recunoscute ca probe;

- în procesul verbal de percheziție nu este indicată ora începerii și finisării percheziției. Astfel, nu putem concluziona că această percheziție nu a fost efectuată pe timpul nopții, care potrivit art. 128 CPP, este interzis, precum și faptul, că au fost arătate obiectele ridicate;

- în temeiul, că procesul-verbal de percheziție din 09.03.2015 a fost dobândită cu încălcarea normei citate, în lipsa autorizației judecătorului de instrucție, pe timp de noapte, fără a fi arătate bunurile găsite lui Navin M., fără a fi împachetate și sigilate în prezența acestuia, solicit în baza art. 94 alin. (1) p. 8) Cod de procedură penală, a exclude această probă, fiind obținută cu încălcări esențiale a dispozițiilor Codului de procedură penală;

- reieșind din procesele-verbale de audiere a părții vătămate, consider, că nu s-au adus probe certe și prompte, care dovedesc faptul, că Cauș Ștefan ar fi avut în proprietate ceasul "Longines" cu curea neagră, la preț de 5 000 euro, în acest sens lipsește orice suport probatoriu care ar demonstra, că a avut în posesie bunul, că acesta are valoarea de 6 000 euro, și că s-a aflat în casa de locuit, în afara de procesul-verbal de audiere a părții vătămate din 21.01.2015 o altă probă nu este prezentată, însă, informația propusă prin această audiere nu dovedește circumstanțele necesare;

- audiind partea vătămată, aceasta indică doar că lipsește bunul și cât el costă, pretinzând că ar fi avut în proprietate un bun de lux cu preț, urma ca partea vătămată să aducă probe că acest bun îi aparține în proprietate, precum și izvorul dobândirii dreptului de proprietate, timpul apariției bunului în proprietate, urma să

fie indicat magazinul în care a fost procurat, producătorul, bonul de plată, actele de însoțire al bunului vândut, talonul de garanție al acestui bun, în afara de proveniență, urma să se indice unde și în ce a păstrat bunul, în care loc a casei de locuit s-a aflat la momentul sustragerii;

- totodată, în urma investigațiilor de urmărire penală acest bun nu a fost găsit la inculpați, și nici probe care ar demonstra că bunul a fost înstrăinat de ei;

- aceiași situație se referă și la ceasul de model "Poleot" cu nr. X, cu costul 15 000 lei, la care lipsește orice dovadă că a fi avut partea vătămată astfel de bun cu așa valoare și că i-ar fi fost sustras;

- având în vedere, că lipsește orice probă, care ar dovedi existența ceasului "Longines" cu curea neagră, la preț de 6 000 euro, echivalent cu 120 000 lei și ceasului de model "Poleot" cu nr. X, cu costul 15 000 lei, precum dovezi de posesie, valoarea bunului și că ar fi fost sustrate, iar potrivit art. 95 CPC, sarcina probațiunii îi revine părții care le-a administrat sau părții în favoarea căreia au fost administrate, acest capăt al învinuirii în valoare de 135 000 lei urmează a fi exclus ca nedovedit;

- procurorul a admis o eroare de calcul simplu de evaluat indicând, că brățara are prețul de 75 000 lei, pe când nici partea vătămată nu a indicat așa valoare, reieșind din procesele-verbale a părții vătămate, acesta estimează prejudiciul de 75 000 lei constituit din ceasul Rado cu prețul 40 000 lei și brățara de aur cu prețul 35 000 lei, astfel, în total constituie suma indicată, astfel, din greșală de calcul procurorul a majorat artificial cuantumul prejudiciului cu 35 000 lei;

- urmează a exclude din învinuire capătul de învinuire privind sustragerea bunurilor a altei persoane de cât a lui Cauș Ștefan, dat fiind faptului că bunurile aparțin nu părții vătămate, dar fiicei acesteia după cum urmează: un ceas de dame de model "Ceaica" cu prețul 400 lei, o pereche de cercei din metal de culoare albă cu costul 400 lei, un lănișor de piele cu pendentiv cu costul 300 lei, în total în sumă de 1 100 lei;

- în temeiurile expuse mai sus solicit instanței de judecată al achita pe Navin Mihail în sustragerea bunurilor în sumă de 1 100 lei, care aparțin persoanei nestabilite, care ar fi pretins că aparțin fiicei părții vătămate, ceas de model „Poliot” cu nr. 55468 cu costul 15 000 lei, un ceas de model „Longines” cu curelușă de culoare neagră cu costul 6 000 euro, care conform cursului oficial al BMN constituie 120 000 lei în lipsa probelor de vinovăție;

- prima instanță și instanța de apel au emis hotărâri ilegale de condamnare a lui Navin Mihail în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, urmând a pronunța hotărâre de condamnare recalificând acțiunile lui Navin M. în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, reieșind din mărimea prejudiciului cauzat, care se estimează după cum urmează: ceas de model RADO cu costul 40 000 lei, o brățară din aur cu greutatea 50-70 gr., cu costul 35 000 lei, un telefon Nokia E 52, cu costul 200 lei,

un portmoneu de culoare neagră în care se afla un dolar canadian, cu costul 200 lei, în total 75 400 lei, care conform art. 126 Cod penal alin. (2) se consideră bunuri în proporții considerabile sau esențiale a daunei cauzate părții vătămate, fiind estimate mai puțin de suma de 123 000 lei;

- solicitat să excludă din învinuire semnul calificativ conform art. 186 alin. (2) - furtul săvârșit de două persoane, or, în dosarul penal lipsește orice act procedural despre finisarea urmăririi penale în privința lui Eșanu Iurie cu emiterea actului juridic cu privire: încetare, scoatere sub învinuire, înmânarea rechizitoriului și trimiterea în instanța de judecată;

- art. 101 Cod de procedură penală a fost absolut ignorat de către instanțele de judecată;

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, a solicitat declararea recursului ca inadmisibil cu menținerea deciziei instanței de apel motivând prin faptul că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și-a argumentat suficient soluția.

Totodată a atenționat că recurenții își motivează recursurile prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele de reapreciere a materialului probator nu se conțin în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

7. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal largit constată că, recursul ordinar declarat de către avocatul Crîșmari Natalia în numele inculpatului Navin Mihail urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul ordinar declarat de către avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului Navin Mihail urmează a fi admis din următoarele considerente.

7.1 Cu privire la recursul ordinar declarat de către avocatul Crîșmari Natalia în numele inculpatului Navin Mihail:

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar, examinând recursul declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă respingerea ca inadmisibil a acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, termenul de atac cu recurs a deciziei instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

La caz, se reține că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2018, a fost pronunțat la 01 octombrie 2018 în prezența avocatului inculpatului, Zadorojnîi Andrei, fapt confirmat prin procesul verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (v. II f.d. 239-241), în aceeași zi fiind comunicată și data pronunțării deciziei integrale – 24 octombrie 2018, modul și termenul de atac a deciziei, ulterior, data pronunțării deciziei redactate integral a fost amânată pentru 07 noiembrie 2018.

Totodată, se reține că la pronunțarea publică a deciziei motivate conform procesului verbal al ședinței de judecată (v. II f.d. 241), era prezent avocatul inculpatului, Zadorojnîi Andrei fiindu-i înmănată copia deciziei (f.d. 246 v.II) și comunicat modul și termenul de atac a deciziei.

Colegiul penal lărgit conchide că avocatul Crîșmari Natalia a declarat recursul ordinar întitulându-l recurs suplimentar, în acest sens, instanța de recurs menționează că în prevederile Codului de procedură penală, nu se regăsește așa noțiune ca recurs suplimentar, astfel, recursul ordinar declarat de către avocatul Crîșmari Natalia în numele inculpatului Navin Mihail, reprezintă un recurs ordinar separat.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțată integral la 07 noiembrie 2018, curge de la această dată și a expirat la 10 decembrie 2018.

În acest context, Colegiul penal lărgit reține că, avocatul inculpatului, Crîșmari Natalia, a depus recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel conform ștampilei de pe recurs pe data de 06 martie 2019, adică cu mult peste termenul legal de declarare a recursului ordinar prevăzut de lege (aproximativ 3 luni), fără a invoca careva argumente privind depunerea tardivă a recursului.

În acest sens, Colegiul penal lărgit statuează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide, că recursul ordinar declarat la 06 martie 2019, de către avocatul inculpatului, Crîșmari Natalia urmează a fi respins ca inadmisibil, fiind declarat peste termen.

7.2 Cu privire la recursul ordinar declarat de către avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului Navin Mihail:

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală,

juducând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze total hotărârea atacată, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi – evazivi, reprezintă motiv de casare.

Colegiul penal lărgit menționează că recurentul, drept temeiuri pentru declararea recursului a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 2), 5), 6), 8) Cod de procedură penală, și anume cazurile când *„instanța nu a fost compusă potrivit legii, cauza a fost judecată în apel fără citarea legală a unei părți, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire”*.

În continuare, Colegiul penal lărgit indică că, conform prevederilor art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală *„Temeiurile menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel”*, în acest sens, instanța de recurs constată că, avocatul Zadorojnîi Alexandru în apelul depus (f.d. 234 v. II) nu a invocat motivele indicate în prezentul recurs, menționând evaziv doar că fapta comisă de inculpat nu întrunește elementele infracțiunii, din aceste considerente Colegiul penal lărgit respinge alegațiile recurentului precum că în cererea de apel a adus argumente privitor la probe, abateri procesuale, nedemonstrarea vinovăției inculpatului și că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Cât ține de temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură

penală, și alegațiile în susținerea acestui temei, Colegiul penal lărgit conchide că, acestea au fost ca obiect de dispută în instanța de apel, asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra acestui temei în decizie(f.d. 244 v.II) în urma verificării probelor cercetate de prima instanță prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, argumente pe care Colegiul penal lărgit le consideră corecte și l-e însușește, ce este conform practicii CtEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010.

De asemenea, ce ține de argumentele recurentului, prin care acesta primordial își manifestă dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel, care în opinia lui nu confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate și că probele nu au fost apreciate corect conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit reține că nu pot fi acceptate, din considerentul că aceste probe confirmă indiscutabil vinovăția inculpatului, reprezentând doar opinia subiectivă a recurentului care consideră că probele cercetate nu confirmă învinuirea adusă inculpatului, or, conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept esențiale comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs ordinar nu consideră necesar de a da o nouă apreciere probelor administrate la speța dată, ce este de competența exclusivă a primei instanțe și a instanței de apel, iar instanța de recurs ca instanță ierarhic superioară, examinează cauza doar sub aspectul prezenței erorilor de drept comise de prima instanță și cea de apel la judecarea cauzei, ce în speță nu au fost identificate.

Colegiul penal lărgit indică că, temeiul de recurs invocat de recurent prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, nu se confirmă, or, conform procesului verbal al ședinței de judecată(f.d. 239 – 241 v.II) în instanța de apel și a dispozitivului (f.d. 242 v.II) instanței de apel, la judecarea cauzei a participat același complet de judecată – președinte Pleșca Ion, judecători Negru Maria și Spoială Alexandru, care a și semnat Dispozitivul și Decizia integrală.

Colegiul penal lărgit, respinge argumentul invocat de recurent precum că „instanța de apel contrar prevederilor art. 415 Cod de procedură penală, nu a specificat care anume temei prevăzut de art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. a) – c) Cod de procedură penală, a servit ca temei pentru respingerea apelului, ceea ce denotă nemotivarea însăși a deciziei”, deoarece în decizia instanței de apel(f.d. 243 v.II) este indicat că apelul s-a respins ca nefondat, la fel, instanța de recurs respinge și argumentul „sunt admise mai multe derogări procedurale de către prima instanță, care au rămas neremediate de către instanța de apel, prin ce s-a încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil”, or, recurentul nu a indicat ce derogări procedurale au fost admise.

Nu s-a confirmat nici temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 5)

Cod de procedură penală, în sensul că „cauza a fost judecată în apel fără citarea legală a unei părți”, deoarece în urma examinării materialelor cauzei, se constată că partea vătămată a fost citată în instanța de apel (f.d. 237 v.II), mai mult, la întrebarea instanței de apel dacă este posibilă examinarea cauzei în lipsa părții vătămate și a inculpatului, avocatul inculpatului, Zadorojnii Andrei nu a indicat că este imposibil, dar a lăsat la discreția instanței(f.d. 239 verso v.II).

Mai mult, Colegiul penal lărgit susține soluția instanței de apel referitor la faptul că prezența părții vătămate nu era necesară și a examinat fondul fără audierea ei, or, această soluție este conform prevederilor Codului de procedură penală, în acest sens, instanța de recurs apreciază critic alegațiile recurentului precum că „s-a solicitat audierea suplimentară a părții vătămate, deoarece apărarea a contestat declarațiile lui Cauș Ștefan date anterior, însă instanța de apel a considerat că prezența lui nu este necesară și a examinat fondul fără audierea lui”, or, partea vătămată a fost audiată în prima instanță(f.d. 161 - 162 v.II), avocatul inculpatului a avut posibilitate să pună întrebări părții vătămate, ceea ce a și făcut (f.d. 161 – 162 v. II), mai mult, conform procesului verbal al ședinței în instanța de apel(f.d. 239 – 241 v.II) nu a fost solicitată audierea suplimentară a părții vătămate, dar, după cum a fost indicat mai sus, la întrebarea instanței de apel dacă este posibilă examinarea cauzei în lipsa părții vătămate și a inculpatului, avocatul inculpatului, Zadorojnii Andrei nu a indicat că este imposibil, dar a lăsat la discreția instanței(f.d. 239 verso v.II).

Colegiul penal lărgit respinge și argumentul precum că „instanța de apel nu a descris fapta pretins comisă de inculpat, nu a determinat clar ce anume a fost sustras și care este costul acestuia, cui aparțin, nu a indicat modul săvârșirii faptelor pretins comise cu înțelegere prealabilă, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii”, or, instanța de apel nu a casat sentința și a pronunțat o altă decizie, ci a menținut sentința primei instanțe unde este descrisă fapta, ce a fost sustras, costul, cui aparțin, modul săvârșirii(f.d. 228 v. II).

Totodată, verificând materialele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel eronat a menținut sentința fără modificări în latura civilă, or, din declarațiile părții vătămate în prima instanță(f.d. 161 v.II), se stabilește că ceasul de model „Rado” în sumă de 40 000 lei a fost restituit părții vătămate, astfel, instanța de apel eronat a menținut soluția primei instanțe prin care greșit a încasat de la inculpat suma de 251 600 lei cu titlu de prejudiciu material, sumă care include și costul ceasului de model „Rado” care a fost restituit părții vătămate Cauș Ștefan.

În continuare, Colegiul penal lărgit indică că, alegațiile recurentului ce țin de perioada de detenție, pot fi soluționate conform prevederilor art. 469 Cod de procedură penală.

8. Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că urmează a fi admis recursul avocatului Zadorojnii Andrei în numele inculpatului din alte motive decât cele

indicate în recurs, or, instanța de apel neîntemeiat a menținut sentința primei instanțe prin care s-a dispus greșit încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate suma de 251 600 lei, sumă ce conține și costul ceasului de model „Rado” care a fost restituit părții vătămate, și de a respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Crîșmari Natalia în numele inculpatului Navin Mihail din motiv că a fost declarat peste termen.

9. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Crîșmari Natalia în numele inculpatului Navin Mihail.

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului Navin Mihail, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01.10.2018 și sentința Judecătoriei Chișinău /sediul Rîșcani/ din 04 iunie 2018 în partea soluționării acțiunii civile în cauza penală privindu-l pe **Navin Mihail XXXXX**, rejudecă cauza în această parte, pronunțând următoarea hotărâre:

Se admite acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Cauș Ștefan, se încasează din contul inculpatului Navin Mihail în beneficiul părții vătămate Cauș Ștefan suma de 211 600(două sute unsprezece mii șase sute) lei cu titlu de prejudiciu material.

În rest se menține decizia atacată.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **25.04.2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

Guzun Ion